

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Oksie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oksie jest gminną jednostką organizacyjną, realizującą zadania własne i zlecone gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje Gminę, w której zamieszkuje 4 715 mieszkańców. Wójtem Gminy Oksa jest Pan Tadeusz Soboń.

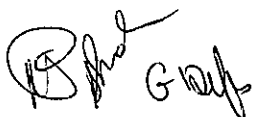
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej został powołany na mocy Uchwały Nr XI/21/91 Rady Gminy w Oksie z dnia 3 lipca 1991 roku w sprawie powołania do działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksie.

Ośrodek posiada własny REGON 290005410 i NIP 656 18 57 623.

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksie jest Pani Ewa Grzyb.

Ośrodek działa w oparciu o:

- 1) Statut stanowiący załącznik do Uchwały XLIII/226/2018 Rady Gminy w Oksie z dnia 11 października 2018 roku w sprawie: uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksie;
- 2) Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 13/2017 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksie z dnia 11 października 2017 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksie;
- 3) Uchwałę Nr XXXVI/184/2014 Rady Gminy w Oksie z dnia 15 stycznia 2014 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020;
- 4) Uchwałę Nr XXXVI/185/2014 Rady Gminy w Oksie z dnia 15 stycznia 2014 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020;
- 5) Uchwałę Nr XXXVI/186/2014 Rady Gminy w Oksie z dnia 15 stycznia 2014 roku w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób

 Ewa Grzyb

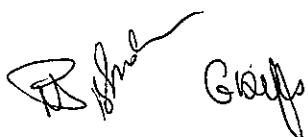
- objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020;
- 6) Uchwałę Nr XIX/94/2016 Rady Gminy w Oksie z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania;
 - 7) Uchwałę Nr XXX/181/2017 Rady Gminy w Oksie z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie: ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia udzielającym schronienia osobom tego pozbawionym, w tym osobom bezdomnym;
 - 8) Zarządzenie Nr 12/2004 Wójta Gminy w Oksie z dnia 26 kwietnia 2004 roku w sprawie: udzielenia Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy;
 - 9) Zarządzenie Nr 3/2015 Wójta Gminy Oksa z dnia 12 stycznia 2015 roku w sprawie udzielenia upoważnienia jednego z pracowników socjalnych do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej w czasie nieobecności Kierownika.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Magdalena Pracon - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 822/2018 z dnia 22 listopada 2018 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Bogumiłę Niziołek;
2. Barbara Smolanko - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego - koordynator kontroli - na podstawie upoważnienia do kontroli nr 821/2018 z dnia 22 listopada 2018 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Bogumiłę Niziołek.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Urzędu Gminy w Oksie* pod Nr 4/2018.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 26 – 28 listopada 2018 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543 ze zm.).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2018 roku do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

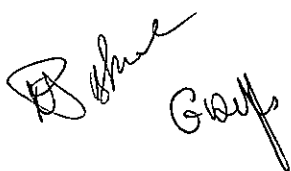
W § 5 ust. 1 Statutu Ośrodka widnieją nieaktualne zadania, wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Ponadto na dzień uchwalenia dokumentu publikatory aktów prawnych wymienionych w § 2 były aktualne, ale w trakcie dokonywania zmian w Statucie należy je uaktualnić.

W § 3 ust. 4 i 9 Regulaminu Ośrodka widnieją błędnie przywołane publikatory ustaw. W trakcie dokonywania zmian w dokumencie, należy również dostosować publikatory przywołanych aktów prawnych do aktualnie obowiązujących.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oksie mieści się w budynku przy Urzędzie Gminy w Oksie, ul. Włoszczowska 22a, 28 – 363 Oksa, tel. 41 380 80 95. Kontrolowana jednostka zajmuje 3 pomieszczenia, usytuowane na parterze budynku.

Pomieszczenia, które zajmuje OPS wyposażone są w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej.

Warunki lokalowe są złe, bowiem w 1 małym pokoju pracują 3 osoby: pracownik socjalny, pracownik ds. świadczeń rodzinnych oraz księgowa. W konsekwencji klienci nie mają możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących

ich prywatność, ponadto specyfika pracy na stanowisku księgowej wymaga zapewnienia osobnego pomieszczenia. (Załącznik nr 1 – protokół oględzin siedziby OPS).

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji GOPS jest ubóstwo, bezrobocie oraz długotrwała lub ciężka choroba.

Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest przede wszystkim przelewem na indywidualne konta bankowe klientów lub w Kasie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr

Przedmiotem kontroli w zakresie zatrudnienia były kwalifikacje kadry zatrudnionej w obszarze pomocy społecznej (Zał. Nr 2 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze).

W Ośrodku Pomocy Społecznej w obszarze pomocy społecznej na dzień kontroli zatrudnionych było 4 pracowników: tj. kierownik, 2 starszych pracowników socjalnych oraz 1 pracownik socjalny.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Kierownik posiada odpowiedni staż i wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, posiada specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce, legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach. Pracownicy socjalni posiadają legitymacje służbowe, zgodne z wzorem określonym rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy m.in.: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznawanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- miernik: liczba mieszkańców gminy/ liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w OPS = $4\ 715 / 3 = 1\ 572$ osoby.

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, gdyż na jednego pracownika socjalnego przypada 1 572 mieszkańców, a w jednostce zatrudnionych jest nie mniej niż 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zespół kontrolny ustalił, że jeden z pracowników socjalnych, zatrudniony w GOPS prowadzi sprawy związane ze świadczeniami wychowawczymi.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r. 1508).

Zasiłki stałe

Z informacji przekazanych przez Kierownika jednostki (Zał. Nr 3, pkt 23 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, że w roku 2018 do dnia kontroli pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla **17 osób**. Składkę na ubezpieczenie zdrowotne Ośrodek odprowadzał za wszystkich stałych zasiłkobiorców.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób pobierających zasiłki stałe, na podstawie której wydano decyzje administracyjne:

OPS-8141/Rs/0245/10/2018; OPS-8141/Rs/0242/10/2018; OPS-8141/Rs/0241/10/2018;
OPS-8141/Rs/0243/10/2018; OPS-8141/Rs/0250/10/2018; OPS-8141/Rs/0140/05/2018;
OPS-8141/Rs/0244/10/2018; OPS-8141/0239/10/2018; OPS-8141/Rs/0248/10/2018; OPS-8141/Rs/0240/10/2018.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty potwierdzane są „za zgodność z oryginałem”, zawierają datę wpływu do Ośrodka.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, wydanych na zasiłki stałe przywoływano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wymienione akty prawne widniały w podstawie prawnej z aktualnymi publikatorami. W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywołano również upoważnienie Kierownika OPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

Informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym była poprawnie przekazywana stronie odrębnym pismem.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W październiku 2018 roku zasiłki stałe zostały przeliczone zgodnie z obowiązującymi kryteriami dochodowymi, wynikającymi z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Decyzje zostały zmienione z urzędu, jednak przed ich wydaniem nie zostały przeprowadzone aktualizacje wywiadu środowiskowego. Zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, w przypadku ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, a także gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie, sporządza się aktualizację wywiadu. Jedną z danych, która uległa zmianie w wywiadzie środowiskowym jest wysokość kryterium dochodowego.

W postanowieniu decyzji wpisywano wysokość świadczenia i okres, na jaki zostało ono przyznane oraz miejsce i termin wypłaty zasiłku.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym, wydanym na zasiłki stałe, nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

Decyzje o przyznaniu pomocy odbierane były osobiście przez osoby zainteresowane lub przesyłane za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

W pouczeniach decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji. Nie informowano klientów o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe

Z informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka (Zał. Nr 3 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, że w roku 2018 do dnia kontroli pomocą okresową objęto **8 osób**. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie.

Wysokość wypłacanych zasiłków była zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej z budżetu państwa.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

OPS-8141/Ro/0058/02/2018; OPS-8141/Ro/0049/02/2018; OPS-8141/Ro/0084/03/2018;
OPS-8141/Ro/0017/01/2018; OPS-8141/Ro/0053/02/2018; OPS-8141/Ro/0056/02/2018;
OPS-8141/Ro/0091/03/2018; OPS-8141/Ro/0185/07/2018; OPS-8141/Ro/0041/02/2018;
OPS-8141/Ro/0149/05/2018.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywołano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, a także upoważnienie Kierownika do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. Wymienione akty prawne przytoczone zostały z aktualnymi publikatorami, jednak w części sprawdzonych decyzji publikator rozporządzenia w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej widniał bez roku, a jedynie z numerem pozycji.

W postanowieniu decyzji informowano stronę o wysokości przyznanej pomocy, okresie na jaki pomoc została udzielona, powodzie przyznania wsparcia oraz o miejscu i terminie realizacji świadczenia.

Ze skontrolowanych akt wynika, że po wpływie wniosku o pomoc, pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację.

W aktach znajdują się m.in.: wnioski klientów, zaświadczenia o aktualnych dochodach, zaświadczenia z PUP, oświadczenia klientów, decyzje administracyjne.

Zespół inspektorów odnotował, że sprawdzonym decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując stronę, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji, jednak nie informowano klienta o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o prawie zrzeczenia się odwołania.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

 Gwyp

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Z informacji przekazanych przez Kierownika GOPS wynika, że w 2018 roku do dnia kontroli pomocą w formie posiłku objęto **115 dzieci**. W okresie tym Ośrodek przyznał pomoc w formie zasiłku celowego dla **203 osób** oraz dla **10 osób** pomoc rzeczową. Ze sprawozdania z realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za trzeci kwartał 2018 roku wynika, że całkowity koszt Programu za III kwartały br. wyniósł **64 862 zł**, w tym dotacja **45 878 zł** i środki własne **18 984 zł**.

Dożywianie prowadzone w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie Gminy Oksa:

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba dożywianych uczniów I-VI 2018 r.	Liczba dożywianych uczniów X-XII 2018 r.	Koszt posiłku	Rodzaj posiłku
1.	Szkoła Podstawowa w Oksie	46	44	2,00 zł	jedno danie gorące
2.	Gimnazjum Oksa	20	5	2,00 zł	jedno danie gorące
3.	Szkoła Podstawowa w Węgleszynie	37	29	2,00 zł	jedno danie gorące
4.	Przedszkole w Oksie	5	6	2,00 zł	jedno danie gorące
	RAZEM	108	84		

Pozytywnym jest fakt, że w placówkach oświatowych na terenie Gminy Oksa dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców, dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr: OPS-8141/Rdp/0067/03/2018; OPS-8141/Rdp/0125/04/2018; OPS-8141/Rdp/0168/06/2018; OPS-8141/Rdp/0083/03/2018; OPS-8141/Rdp/0266/10/2018; OPS-8141/Rdp/0063/02/2018; OPS-8141/Rdp/0215/09/2018; OPS-8141/Rdp/0098/03/2018; OPS-8141/Rdp/0080/03/2018; OPS-8141/Rdp/0082/03/2018 oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach: OPS-8141/Rd/0300/10/2018; OPS-8141/Rd/0301/10/2018; OPS-8141/Rd/0302/10/2018; OPS-8141/Rd/0319/10/2018; OPS-8141/Rd/0312/10/2018; OPS-8141/Rd/0318/10/2018; OPS-8141/Rd/0309/10/2018; OPS-8141/Rd/0307/10/2018; OPS-8141/Rd/0294/10/2018; OPS-8141/Rd/0311/10/2018.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 oraz Uchwał Rady Gminy, dotyczących dożywiania. W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji widniało również upoważnienie Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. Wymienione powyżej akty prawne widniały w podstawie prawnej z datami wydania i aktualnymi publikatorami, z wyjątkiem Uchwały Nr XXXVI/184/2014 Rady Gminy w Oksie z dnia 15 stycznia 2014 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020, która w sprawdzonych decyzjach przywołana została bez tytułu. W części decyzji wydanych na zasiłki celowe, w podstawie prawnej odnotowano brak art. 39 ustawy o pomocy społecznej, mówiącego o zasiłku celowym.

W postanowieniu decyzji przyznającej posiłek określano kto jest biorcą, na jaki okres przyznano pomoc, dzienny koszt posiłku, typ posiłku, liczbę dni w tygodniu oraz realizatora. W zasiłkach celowych w miejscu tym wpisywano kwotę zasiłku, czas, na jaki świadczenie przyznano oraz sposób realizacji.

Decyzje administracyjne na posiłek wydawane są w ramach danego roku budżetowego.

Ponadto decyzje przyznające posiłki wydane zostały z terminem wstecznym, np. decyzja administracyjna z dnia 26 października 2018 r., a posiłek przyznany od 1 października 2018 roku.

Zespół kontrolny stwierdził, że sprawdzonym decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując stronę, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od

 Gwif

daty otrzymania decyzji, ale nie informowano klienta o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o prawie zrzeczenia się odwołania.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej GOPS w Oksie przyznaje zasiłki celowe, by zaspokoić niezbędną potrzebę bytową, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału. Zgodnie z art. 41 ust.1 cytowanej wyżej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie, w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Jak wynika z informacji udzielonych przez Kierownika GOPS (Zał. Nr 3 pkt 18 - Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) kontrolowana jednostka, od stycznia 2018 do dnia kontroli udzieliła zasiłków celowych 8 osobom i specjalnych zasiłków celowych – 15 osobom.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

zasiłki celowe:

OPS-8141/Rc/0333/10/2018; OPS-8141/Rc/0028/01/2018; OPS-8141/Rc/0233/09/2018;
OPS-8141/Rc/0012/01/2018; OPS-8141/Rc/0331/10/2018; OPS-8141/Rc/0214/09/2018;
OPS-8141/Rc/0157/06/2018; OPS-8141/Rc/0284/10/2018

specjalne zasiłki celowe:

OPS-8141/Rc/0123/04/2018; OPS-8141/Rc/0111/04/2018; OPS-8141/Rc/0288/10/2018;
OPS-8141/Rc/0286/10/2018; OPS-8141/Rc/0200/08/2018; OPS-8141/Rc/0219/09/2018;
OPS-8141/Rc/0232/09/2018; OPS-8141/Rc/0332/10/2018; OPS-8141/Rc/0330/10/2018.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

Pomoc w formie zasiłków celowych, w tym specjalnych przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wymienione akty prawne widniały w podstawie prawnej decyzji z aktualnym publikatorem. Natomiast w decyzjach przyznających specjalne zasiłki celowe publikator rozporządzenia Rady Ministrów posiadał jedynie pozycję, brak było roku wydania. W podstawie prawnej decyzji przywoływano upoważnienie Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej.

 Golf

W decyzjach na zasiłki celowe prawidłowo przytoczono art. 39 ustawy o pomocy społecznej, natomiast w decyzjach na specjalne zasiłki celowe przytoczono art. 39 zamiast art. 41 oraz art. 17 ust. 1 pkt 5 zamiast art. 17 ust. 2 pkt 1 ustawy.

W sentencji sprawdzonych decyzji odnotowano cel, kwotę zasiłku oraz miejsce i termin realizacji świadczenia.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych zespół inspektorów odnotował, że decyzjom, których termin wypłaty świadczenia przypadał przed dniem ich uprawomocnienia, nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując stronę, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, a w uzasadnieniu stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie, jednak nie informowano klientów o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a., mówiącego o prawie do zrzeczenia się odwołania.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oksie w okresie objętym kontrolą nie realizował usług opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Z oświadczenia Kierownika GOPS (Zał. Nr 4) wynika, że usługi nie są świadczone, ponieważ brak jest potrzeb w tym zakresie. Ludzie starsi i chorzy objęci są wsparciem rodzin, które sprawują nad nimi opiekę i pomagają w codziennych czynnościach. Kontrolowana jednostka posiada Uchwałę w sprawie usług opiekuńczych, a w budżecie zaplanowane są środki finansowe na usługi opiekuńcze i jeżeli zajdzie potrzeba, usługi będą realizowane.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował zadania związanego ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Z pkt 28 załącznika nr 2, sporządzonego przez Kierownika GOPS wynika, że nie zgłaszano potrzeb na tego rodzaju usługi.

GOPS w Oksie nie opłaca pobytu żadnego mieszkańca gminy w DPS.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna dokumentowana jest w wywiadach środowiskowych. W kontrolowanej jednostce praca socjalna podejmowana jest podczas bezpośredniego kontaktu pracowników socjalnych z podopiecznymi, zarówno w środowisku domowym, jak i siedzibie Ośrodka. Praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych polega m.in. na: rozmowach wspierających i motywujących do poszukiwania pracy zawodowej, uzyskania nowych kwalifikacji, kontrolowaniu stanu zdrowia itp.; udzielaniu informacji o działaniach aktywizujących podejmowanych przez inne instytucje i organizacje pozarządowe; pomocy w umawianiu wizyt do lekarzy specjalistów; pomocy w wypełnianiu i kompletowaniu wniosków np. o ustalenie prawa do renty czy stopnia niepełnosprawności; pomocy w pisaniu pism urzędowych; uczestniczeniu w rozprawach sądowych jako świadkowie; pomocy w zorganizowaniu dzieciom letniego wypoczynku; monitorowaniu sytuacji w rodzinach z problemami, u osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych; współpracy z Urzędem Gminy, Policją, służbą zdrowia, sądami, kuratorami, placówkami oświatowymi.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji życiowej. W 2018 roku do dnia kontroli Ośrodek objął pracą socjalną 105 rodzin, proponując różnego rodzaju pomoc, zwłaszcza poradnictwo w zależności od występujących w rodzinie problemów. Ośrodek natomiast nie zawarł żadnego kontraktu socjalnego z klientami pomocy społecznej.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

Analiza dokumentów, na podstawie których działa OPS wykazała, że w § 5 ust. 1 Statutu Ośrodka widnieją nieaktualne zadania, wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Publikatory aktów prawnych wymienionych w § 2 na dzień uchwalenia dokumentu były aktualne, ale podczas dokonywania zmian w Statucie należy je uaktualnić. W § 3 ust. 4 i 9 Regulaminu Ośrodka widnieją błędnie przywołane publikatory ustaw. W trakcie dokonywania zmian w dokumencie, należy również dostosować publikatory przywołanych aktów prawnych do aktualnie obowiązujących.

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w GOPS w Oksie ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zasiłku celowego i specjalnego zasiłku celowego przyznawano celowo i zasadnie.

Warunki lokalowe są złe, bowiem w 1 małym pokoju pracują 3 osoby: pracownik socjalny, pracownik ds. świadczeń rodzinnych, a zwłaszcza księgowa, której specyfika pracy wymaga osobnego pomieszczenia. W konsekwencji warunki lokalowe nie dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Kierownik oraz pracownicy socjalni posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy, wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, w Ośrodku zatrudnionych jest nie mniej niż 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy, a na jednego pracownika przypada 1 572 mieszkańców.

Zespół kontrolny ustalił, że jeden z pracowników socjalnych, zatrudniony w GOPS prowadzi sprawy związane ze świadczeniami wychowawczymi.

Zdaniem zespołu kontrolujących, dodatkowe czynności negatywnie wpływają na jakość prowadzonej pracy socjalnej, świadczonej na rzecz klientów pomocy społecznej, a także naruszają wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych.

W aktach znajdują się m.in. aktualne zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, decyzje, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia o wysokości pobieranych zasiłków rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zaświadczenia lekarskie, oświadczenia klientów, faktury za zakupione leki.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W październiku 2018 roku zasiłki stałe zostały przeliczone zgodnie z obowiązującymi kryteriami dochodowymi, wynikającymi z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Decyzje zostały zmienione z urzędu, jednak przed ich wydaniem nie zostały przeprowadzone aktualizacje wywiadu środowiskowego. Zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, w przypadku ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, a także gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie, sporządza się aktualizację wywiadu. Jedną z danych, która uległa zmianie w wywiadzie środowiskowym jest wysokość kryterium dochodowego.

W trakcie kontroli akt dotyczących przyznawania zasiłków stałych stwierdzono, że informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym była poprawnie przekazywana stronie odrębnym pismem.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywoływano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wymienione akty prawne widniały w podstawie prawnej z aktualnymi publikatorami. Jednak w części decyzji na zasiłki okresowe oraz specjalne zasiłki celowe publikator rozporządzenia w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej widniał bez roku, a jedynie z numerem pozycji. W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywołano również upoważnienie Kierownika GOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W podstawie prawnej decyzji wydanych w ramach Programu dożywiania Uchwała Nr XXXVI/184/2014 Rady Gminy w Oksie z dnia 15 stycznia 2014 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 przywołana została bez tytułu. W części decyzji wydanych na zasiłki celowe z dożywiania, w podstawie prawnej odnotowano brak art. 39 ustawy o pomocy społecznej, mówiącego o zasiłku celowym.

W decyzjach na zasiłki celowe prawidłowo przytoczono art. 39 ustawy o pomocy społecznej, natomiast w decyzjach na specjalne zasiłki celowe przytoczono art. 39 zamiast art. 41 oraz art. 17 ust. 1 pkt 5 zamiast art. 17 ust. 2 pkt 1 ustawy.

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Gminy Oksa dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Nadmienić należy, że decyzje przyznające posiłki wydane zostały z terminem wstecznym, np. decyzja administracyjna z dnia 26 października 2018 r., a posiłek przyznany od 1 października 2018 roku.

W trakcie kontroli stwierdzono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oksie w okresie objętym kontrolą nie realizował usług opiekuńczych. Z oświadczenia Kierownika wynika, że usługi nie są świadczone, ponieważ brak jest potrzeb w tym zakresie. Ludzie starsi i chorzy objęci są wsparciem rodzin, które sprawują nad nimi opiekę i pomagają w codziennych czynnościach. Kontrolowana jednostka posiada Uchwałę w sprawie usług opiekuńczych, a w budżecie zaplanowane są środki finansowe na usługi opiekuńcze i jeżeli zajdzie potrzeba, usługi będą realizowane.

Zespół inspektorów odnotował, że sprawdzonym decyzjom, wydanym w zakresie pomocy społecznej, nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej

przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując stronę, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W pouczeniach decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji, jednak nie informowano klienta o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek w kontrolowanym okresie nie wykorzystywał kontraktu socjalnego jako instrumentu pracy socjalnej.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika Ośrodka.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61 poz. 543 ze zm.).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Protokół z przeprowadzonych oględzin dot. bazy lokalowej OPS.
2. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
3. Tabela sporządzona przez Kierownika OPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.
4. Protokół przyjęcia ustnego oświadczenia dot. usług opiekuńczych.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Barbara Smolanko
2. Magdalena Pracon

Kielce, dnia 20 grudnia 2018 r.

ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce

Ze strony kontrolowanej:

KIEROWNIK GMINNEGO
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Oksiu
mgr Ewa Grzyb
Data i podpis

27.12.2018

G M I N N Y
Ośrodek Pomocy Społecznej
w Oksiu
28-363 Oksa, ul. Włoszczowska 22a
tel.(041) 380-80-95
NIP 656-185-76-23. Regon 290005416

Zapoznałam się z treścią
protokołu

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Bożena Kozłowska
ZASTĘPCA WÓJTY
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA